

Addendum I bij transitieplan

De ondergetekenden,

Nouryon Specialty Chemicals B.V. te Amsterdam, ten deze mede handelende voor en uit naam van de overige Nouryon entiteiten in Nederland:

- Nouryon Functional Chemicals B.V.
- Nouryon Performance Formulations B.V.
- Nouryon Coöperatief U.A.
- Nouryon Finance B.V.

en

FNV Procesindustrie

CNV

De Unie

Gezamenlijk: **“Sociale Partners”**

verklaren per 14 april 2025 wijzigingen aan het transitieplan d.d. oktober 2024 (het **“Transitieplan”**) te zijn overeengekomen. Deze wijzigingen zijn vervat in dit Addendum I bij het Transitieplan (**“Addendum”**). Dit Addendum is opgesteld in samenspraak met Stichting Pensioenfonds APF en is ingegeven door nadere guidance van DNB, zoals gepubliceerd in diverse factsheets. In dit Addendum zijn de volgende onderdelen aangepast en/of nader uitgewerkt:

1. Netto profijt resultaten excedentregeling
2. Herijking maatstaven en bandbreedtes ter beoordeling evenwichtigheid
3. Procesbeschrijving afschaffen doorsneesystematiek
4. Werking risicodelingsreserve (RDR)
5. Collectieve waardeoverdracht arbeidsongeschiktheidspensioen

Behalve de aanpassingen zoals opgenomen in dit Addendum, blijft het Transitieplan onaangetast en zal deze volledig in stand blijven.

Ad. 1 Netto profijt resultaten excedentregeling

In hoofdstuk 6.3 in het transitieplan zijn de transitie-effecten voor deelnemers in de excedentregeling inzichtelijk gemaakt met bruto profijt resultaten. In aanvulling op de bruto profijt resultaten, besteden Sociale Partners in dit Addendum ook aandacht aan de netto profijt resultaten bij de transitie van de excedentregeling.

Het tonen van netto profijt resultaten is ook bij de excedentregeling vereist. De transitie van de excedentregeling is weliswaar een overgang van een beschikbare premiereregeling naar een beschikbare pensioeregeling, maar omdat in de nieuwe pensioeregeling sprake is van een risicodelingsreserve is een netto profijt doorrekening toch vereist.

Het netto profijt is het verschil tussen de marktwaarde van de toekomstige pensioenuitkeringen (vanaf de pensioendatum) en de marktwaarde van de toekomstige premie-inleg (tot de pensioendatum). Het transitie-effect ('delta netto profijt') is het verschil tussen enerzijds het netto profijt van de nieuwe pensioeregeling en anderzijds dat van de huidige pensioeregeling. Een netto profijt berekening toont de herverdelingseffecten: het laat zien hoe de waarde van het pensioen per leeftijdsgroep verandert (positief of negatief) na wijziging van de pensioeregeling.

De excedentregeling en de basisregeling vormen gezamenlijk één pensioeregeling. In de nieuwe regeling is er, afgezien van het premieniveau, geen onderscheid in andere kenmerken van de pensioeregeling voor het salarisdeel tot en het salarisdeel boven de excedentgrens. De risicodelingsreserve in de nieuwe regeling is bestemd voor het geheel van de basis- en de excedentregeling. Het netto profijt van de pensioeregeling is daarom berekend als het totale netto profijt van de basis- en de excedentregeling tezamen.

In het transitieplan zijn de netto profijt effecten al inzichtelijk gemaakt voor het salarisdeel tot de excedentgrens. Deze reeds berekende netto profijt effecten zijn ook goed bruikbaar voor het inzicht bij deelnemers met een salaris boven de excedentgrens. De onderbouwing daarvoor is de volgende:

- We tonen de berekeningen als gemiddelde per leeftijdscohort. Binnen die gemiddelden is het excedentdeel een beperkt gedeelte van het totale pensioen. Van de totale premie is iets meer dan 1/10^e deel bestemd voor de excedentregeling. De impact van het salarisdeel boven de excedentgrens is daarom beperkt.
- Het netto profijt van de huidige regeling zal niet wijzigen als we het excedentdeel meenemen. Het netto profijt van de excedentregeling is namelijk gelijk aan het verschil tussen enerzijds de waarde van toekomstige pensioenuitkeringen en anderzijds de waarde van de toekomstige premie-inleg. Bij een DC-regeling zijn deze twee waarde-componenten aan elkaar gelijk. Het netto profijt van het excedentdeel in de huidige regeling is dus nihil.
- Het netto profijt van alleen het excedentdeel in de nieuwe regeling is dus nagenoeg nihil. Er zal alleen sprake zijn van een positief/negatief netto profijt als een deelnemer voordeel/nadeel heeft van de risicodelingsreserve. Het subsidiërende effect van de RDR is echter zeer beperkt. De RDR heeft een gemiddelde omvang van slechts 1,5% en is gemaximeerd op 2%. Initieel wordt de reserve alleen gefinancierd uit vermogen van pensioengerechtigden. Bij de verdere reguliere vulling van de RDR is er geen verschil tussen het basisdeel en het excedentdeel. De netto profijt-effecten over de volledige pensioeregeling inclusief de excedentregeling zullen daarom niet wezenlijk verschillen van de basisregeling. Naar verwachting is de bijdrage aan de RDR gelijk aan de onttrekking (netto profijt-effect = 0).

De reeds doorgerekende netto profijt effecten (over het salarisdeel tot de excedentgrens) zijn daarom ook bruikbaar voor inzicht in de netto profijt effecten inclusief het salarisdeel boven de excedentgrens.

Sociale Partners zijn van mening dat het effect van de overgang naar een vlakke premie bij de excedentregeling beter inzichtelijk wordt gemaakt in bruto profijt dan in netto profijt. Daarom dat Sociale Partners de maatstaf bruto profijt ook gebruiken voor beoordeling van de transitie-effecten voor deelnemers met een salaris boven de excedentgrens¹.

¹ Een nadeel van de netto profijt is dat deze maatstaf geen rekening houdt met een wijziging in het toekomstig premieniveau. Het netto profijt is daarom niet geschikt voor inzicht in het effect 'afschaffing doorsneesystematiek' bij een premieregeling. Bruto profijt geeft dat inzicht wel.

Ad. 2 Herijking maatstaven en bandbreedtes ter beoordeling evenwichtigheid

Sociale Partners hebben onderstaande principes/doelstellingen in hoofdstuk 5.1 van het transitieplan geformuleerd. In dit Addendum worden ter beoordeling van een evenwichtige transitie de bijbehorende kwantitatieve maatstaven, vooraf gedefinieerde bandbreedtes en prioritering gespecificeerd. Daarbij wordt per principe aangegeven wat de grootte van de bandbreedte is. Deze relatieve bandbreedten worden vervolgens toegepast op de uitkomsten van de uitgevoerde berekeningen om te komen tot absolute bandbreedten. Dit wordt verderop nader toegelicht.

Principes / Doelstellingen uit hoofdstuk 5.1 Transitieplan

1. Verleden, heden en toekomst van de pensioenregeling en besluiten daaromtrent krijgen op evenwichtige wijze een rol in de vermogensverdeling

Om de overgang naar het nieuwe stelsel te laten slagen is draagvlak nodig bij de deelnemers. Sommige deelnemers hebben de pijn van gemiste indexaties en gemiste opbouw in het verleden, sommige deelnemers missen opbouw naar de toekomst terwijl in hun jonge jaren doorsneepremie is betaald bij toen nog een lage actuariële premie. Met die verschillende percepties en gevolgen is rekening houden bij de vermogensverdeling.

[Maatstaf] De nieuwe FPR-regeling (inclusief invaren) wordt vergeleken met de huidige CDC-regeling. De bijbehorende maatstaf is verwachte pensioenuitkering uitgedrukt in UPO-bedragen². De verwachte pensioenuitkering per cohort van actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden moet binnen een vooraf gedefinieerde bandbreedte vallen. Voor actieve en gewezen deelnemers worden cohorten gehanteerd op basis van de leeftijd van de deelnemers. Gepensioneerden worden als één cohort beschouwd. De bandbreedte wordt per maatstaf, scenario en cohort gedefinieerd.

2. Evenredige verdeling van het CDC-vermogen behorend bij de huidige pensioenaanspraken van de CDC-deelnemers (i.e. het vermogen behorend bij een dekkingsgraad van 100%)

Primair geldt dat de contante waarden van de huidige verplichtingen één op één overgaan. Het vermogen wat daarna nog resteert kan niet aan een doelgroep alleen worden besteed, maar dient over de verschillende doelgroepen te worden verdeeld. Dat maakt het ook uitlegbaar naar de deelnemers. Dit principe relateert ook sterk aan principe 1.

[Maatstaf] De maatstaf is dat het pensioenkapitaal in de FPR na transitie minstens gelijk moet zijn aan de actuariële waarde³ van de opgebouwde pensioenaanspraken in de huidige CDC-regeling. Bij hogere beschikbare invaarkapitalen geldt een bandbreedte voor de verschillende cohorten van deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Gepensioneerden worden hierbij als één cohort beschouwd. Hierbij worden twee situaties beoordeeld. In de eerste situatie wordt rekening gehouden met alle voorrangregels. In de tweede situatie wordt eveneens rekening gehouden met alle voorrangregels, met uitzondering van de compensatie afschaffen doorsneesystematiek (ADSS).

3. Verschillen tussen deelnemersgroepen als gevolg van de invoering van het nieuwe systeem, worden met behulp van voorrangregels verkleind

² Zie voor uitleg UPO-bedragen hoofdstuk 6.1 van het transitieplan.

³ De actuariële waarde wordt berekend op de sekseneutrale grondslagen.

Door de verandering van pensioensysteem van een CDC-regeling naar een FPR komen de diverse groepen deelnemers er op korte en langere termijn verschillend uit. Sommige groepen komen er beter uit dan andere groepen. Met de voorrangsregels voor de verdeling van het vermogen wordt de spreiding minder groot gemaakt.

[Maatstaf] De bijbehorende maatstaf is het netto profijt effect. Deze maatstaf beoordeelt de herverdelingseffecten waarbij rekening wordt gehouden met risico-neutrale scenario's. Het netto profijt per cohort van deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden moet binnen een vooraf gedefinieerde bandbreedte vallen. Gepensioneerden worden hierbij als één cohort beschouwd.

4. Stabiele overgang

Je wilt bij de overgang en in de jaren daaropvolgend verlaging van de uitkeringen voorkomen. Naar de toekomst toe willen we voorkomen dat de uitkeringen dalen. Hiervoor zetten we een aantal schokdempers (waaronder de RDR) in.

[Maatstaf] De maatstaf wordt gedefinieerd op basis van de kans op verlaging van de uitkering in de eerste jaren na transitie. Deze kans op verlaging mag in de eerste drie jaar niet meer dan 5% per jaar bedragen.

Nadere uitwerking

Bovenstaande uitgangspunten worden gebruikt voor bepaling van de evenwichtigheid van de transitie. Daarbij hebben Sociale Partners afgesproken om deze beoordeling toe te passen tot een dekkingsgraad van 130%. Indien de dekkingsgraad hoger is, zullen Sociale Partners en APF opnieuw met elkaar om tafel gaan om eventuele nadere afspraken te maken.

Prioritering

Onderstaande volgorde van de principes/doelstellingen reflecteert voor Sociale Partners tevens de prioritering (één en ander in lijn met de door DNB gepubliceerde factsheet). Hoe meer het principe bijdraagt aan een evenwichtige transitie, hoe hoger het principe is geprioriteerd.

1. Verleden, heden en toekomst van de pensioenregeling en besluiten daaromtrent krijgen op evenwichtige wijze een rol in de vermogensverdeling

Dit principe richt zich op de verwachte pensioenuitkering en de bijbehorende kwantitatieve maatstaf wordt uitgedrukt in UPO-bedragen. Deze maatstaf is duidelijk te interpreteren en geeft een compleet beeld van de impact van de transitie voor alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Vanwege dit complete beeld vinden Sociale Partners dat dit principe de hoogste prioriteit heeft.

2. Evenredige verdeling van het CDC-vermogen behorend bij de huidige pensioenaanspraken van de CDC-deelnemers (i.e. het vermogen behorend bij een dekkingsgraad van 100%)

Dit principe gaat over de verdeling van het vermogen op invaarmoment. Sociale Partners vinden het belangrijk dat contante waarden van de huidige verplichtingen één op één overgaan en het resterende vermogen over de verschillende doelgroepen wordt verdeeld. Omdat dit de transitie evenwichtig en uitlegbaar maakt, geven Sociale Partners deze doelstelling de tweede prioriteit.

3. Verschillen tussen deelnemersgroepen als gevolg van de invoering van het nieuwe systeem, worden met behulp van voorrangregels verkleind

Dit principe gaat over de herverdeling van het vermogen aan de hand van de voorrangregels. De bijbehorende maatstaf is netto profijt. Dit is tevens een verplichte maatstaf die in het transitieplan

dient te worden opgenomen. Sociale Partners hebben deze maatstaf lager geprioriteerd ten opzichte van de maatstaf verwachte pensioenuitkering uitgedrukt in UPO-bedragen. De reden hiervoor is dat netto profijt lastig te interpreteren is en daarnaast wordt met principe 1 ook al de verwachte pensioenuitkering en herverdeling getoetst.

4. Stabiele overgang

Dit principe krijgt de laagste prioriteit omdat deze in mindere mate relateert aan de evenwichtigheid en meer aan de werking van de nieuwe pensioenregeling.

Vaststelling bandbreedtes

Sociale Partners hebben voor de toetsing van de evenwichtigheid, onderstaande boven- en ondergrenzen van de maatstaven vastgesteld. Indien voor een significant aantal leeftijdscohorten (van één jaar) de uitkomsten van de maatstaven op het moment van transitie buiten de bandbreedtes vallen, gaan Sociale Partners en APF met elkaar in gesprek om waar nodig nieuwe afspraken te maken.

UPO-bedragen

Cohort	Economisch scenario	Cohort	Ondergrens	Bovengrens
Actieve deelnemers	Mediaan	18-22	35%	79%
		23-27	25%	63%
		28-32	14%	49%
		33-37	8%	46%
		38-42	0%	35%
		43-47	-6%	29%
		48-52	-8%	23%
		53-57	-8%	17%
		58-62	-5%	15%
		63-67	-9%	19%
	Optimistisch	18-22	200%	375%
		23-27	151%	308%
		28-32	122%	246%
		33-37	97%	225%
		38-42	68%	173%
		43-47	53%	142%
		48-52	35%	113%
		53-57	15%	78%
		58-62	10%	43%
		63-67	-5%	30%
	Pessimistisch	18-22	-13%	8%
		23-27	-16%	5%
		28-32	-18%	1%
		33-37	-19%	3%
		38-42	-22%	2%
		43-47	-23%	2%
		48-52	-22%	0%
		53-57	-23%	-2%
		58-62	-22%	-2%
		63-67	-21%	10%
Gewezen deelnemers	Mediaan	18-22	-14%	357%
		23-27	-18%	333%

		28-32	-20%	254%
		33-37	-22%	195%
		38-42	-23%	141%
		43-47	-25%	97%
		48-52	-25%	62%
		53-57	-21%	38%
		58-62	-12%	20%
		63-67	-14%	19%
	Optimistisch	18-22	170%	1589%
		23-27	136%	1486%
		28-32	111%	1090%
		33-37	82%	770%
		38-42	55%	515%
		43-47	42%	337%
		48-52	26%	227%
		53-57	9%	131%
	Pessimistisch	58-62	7%	60%
		63-67	-10%	30%
		18-22	-73%	111%
		23-27	-72%	109%
		28-32	-68%	91%
		33-37	-64%	69%
		38-42	-62%	52%
		43-47	-60%	25%
Pensioengerechtigden	Mediaan	N.v.t.	0%	15%
	Optimistisch	N.v.t.	12%	38%
	Pessimistisch	N.v.t.	-17%	3%

Netto profijt

Cohort	Economisch scenario	Cohort	Ondergrens	Bovengrens
Actieve deelnemers	N.v.t.	18-22	3%	52%
		23-27	-1%	46%
		28-32	-3%	38%
		33-37	-3%	28%
		38-42	-3%	24%
		43-47	-2%	20%
		48-52	-1%	15%
		53-57	-2%	13%
		58-62	-4%	11%
		63-67	-6%	13%
Gewezen deelnemers	N.v.t.	18-22	-38%	51%
		23-27	-37%	53%
		28-32	-35%	42%
		33-37	-32%	34%
		38-42	-29%	29%
		43-47	-26%	24%
		48-52	-22%	20%

		53-57	-18%	18%
		58-62	-14%	15%
		63-67	-10%	14%
Pensioengerechtigden	N.v.t.	N.v.t.	-9%	21%

Ad. 3 Procesbeschrijving afschaffen doorsneesystematiek

In hoofdstuk 5.2 van het Transitieplan wordt de verdeling van het pensioenvermogen bij invaren naar de nieuwe pensioenregeling door Sociale Partners geprioriteerd. Hierbij wordt beschreven welk gedeelte van het vermogen wordt toebedeeld voor de compensatie afschaffen doorsneesystematiek. Dit is afhankelijk van de dekkingsgraad op het moment van invaren. In dit Addendum geven Sociale Partners meer toelichting over de uitwerking van deze compensatie.

Methodiek

Per deelnemer is het volgende bepaald:

- (a) De contante waarde van de toekomstige pensioenopbouw bij voortzetting van de huidige CDC-regeling;
 - (b) De contante waarde van toekomstige 'spaar'premies in de nieuwe FPR.
- De contante waardes worden bepaald met sekseneutrale actuariële factoren en met grondslagen (rentetermijnstructuur) zoals van toepassing op de Transitiedatum.
 - De schade bij afschaffing doorsneesystematiek is per deelnemer gelijk aan een eventueel positief verschil tussen (a) en (b).
 - De totale compensatielast per leeftijdscohort (van 1 jaar) is gelijk aan het totaal van de schades van alle deelnemers in dat leeftijdscohort.
 - De compensatie per deelnemer is een compensatiepercentage van de pensioengrondslag. Dit compensatiepercentage wordt per leeftijdscohort bepaald als de verhouding tussen enerzijds de totale compensatielast en anderzijds de pensioengrondslagsom van dat leeftijdscohort.

Alle deelnemers binnen een leeftijdscohort ontvangen dus eenzelfde compensatiepercentage van de persoonlijke pensioengrondslag.

Financiering

De compensatie wordt in beginsel gefinancierd uit het vermogen van het pensioenfonds, mits de dekkingsgraad op het moment van transitie voldoende is. De financiering uit fondsvermogen is gemaximeerd op 2,4% van de technische voorzieningen. Als het vermogen van het pensioenfonds niet voldoende is voor financiering van de compensatie, dan wordt het meerdere gedurende een periode van 10 jaar gefinancierd uit pensioenpremie. In dat geval zal een deel van de pensioenpremie dus worden gebruikt voor de financiering van compensatie; hierdoor zal de spaarpremie voor toekomstige pensioenopbouw gedurende 10 jaar dan navenant lager zijn.

Ad. 4 Werking risicodelingsreserve (RDR)

In hoofdstuk 3.2 van het Transitieplan beschrijven Sociale Partners de keuze en werking van de RDR. Onderstaande tekst is een nader uitgewerkte tekst van wat bedoeld is in het Transitieplan met betrekking tot de werking van de RDR en vervangt daarmee de relevante onderdelen in dat plan.

Sociale Partners beogen een initiële vulling van de RDR ter grootte van 1,5% van de collectieve uitkeringskring. Sociale Partners vinden het evenwichtig als deze initiële vulling alleen gefinancierd wordt door pensioengerechtigden die deelnemen in het Collectief Variabel Pensioen (CVP, uitkeringscollectief). Binnen de grenzen van de regelgeving hebben Sociale Partners daarvoor het volgende in gedachten:

- De RDR is initieel (op het moment van transitie) – bij voldoende hoge dekkingsgraad zoals beschreven in hoofdstuk 5.2 van het Transitieplan – gelijk aan 1,5% van het vermogen van pensioengerechtigden in het CVP. De initiële vulling van de RDR wordt gefinancierd uit het collectieve pensioenvermogen.
- Alle niet-pensioengerechtigden krijgen initieel (op het moment van transitie) – bij voldoende hoge dekkingsgraad zoals beschreven in hoofdstuk 5.2 van het Transitieplan – een verhoging van hun persoonlijke pensioenkapitaal ter grootte van 1,5% van hun persoonlijk pensioenkapitaal. Deze eenmalige verhoging wordt gefinancierd uit het collectieve pensioenvermogen.
- Alle niet-pensioengerechtigden die deelnemen in het CVP⁴ krijgen een verhoging van het CVP-kapitaal ter grootte van 1,5% van het vermogen van de niet-pensioengerechtigden in het CVP. Deze eenmalige verhoging wordt gefinancierd uit het collectieve pensioenvermogen.

Met deze methodiek wordt bereikt dat iedere belanghebbende die deelneemt in het CVP in beginsel eenzelfde bijdrage levert aan de financiering van de RDR, en dat deelnemers die alsnog kiezen voor een vast pensioen elders het volledige opgebouwde pensioenkapitaal mee krijgen in de waardeoverdracht.

De daadwerkelijke vul- en uitdeelregels worden daarbij overgelaten aan het pensioenfonds, met inachtneming van de genoemde doelstellingen van de Sociale Partners.

⁴ Het betreft hier deelnemers en slapers in de leeftijd tussen 58 en 68 jaar, waarbij een gedeelte van het persoonlijk pensioenvermogen al is omgezet naar het CVP. Deze groep betaalt pas aan de RDR op het latere moment van pensioeningang.

Ad. 5 Collectieve waardeoverdracht arbeidsongeschiktheidspensioen.

Sociale Partners verzoeken het pensioenfonds tot een overdracht van de aanspraken op arbeidsongeschiktheidspensioen (hierna: AOP) van deelnemers die op 31 december 2024 een AOP-uitkering ontvangen van APF en deelnemers die op 31 december 2024 ziek zijn en na 104 weken arbeidsongeschikt worden en op basis hiervan recht hebben op arbeidsongeschiktheidspensioen. Aanleiding voor dit verzoek tot collectieve waardeoverdracht (hierna: CWO) is de voorgenomen transitie naar een flexibele premieregeling per 1 juli 2026. Het AOP is geen onderdeel van de nieuwe pensioenregeling bij APF omdat de verzekering van het AOP per 1 januari 2025 door de werkgevers is ondergebracht bij een verzekeraar. Door de CWO naar een verzekeraar hoeft het AOP niet te worden ingevaren naar de nieuwe flexibele premieregeling.